

INDUSTRIAL METALLURGICAL HOLDING

SIJ

25. februarja 2008

sij
skupina Slovenska industrija jekla

interni časopis

številka

1

Nagrada "Rating leta"
za skupino SIJ –
Slovenska industrija
jekla

Acronijevi inovatorji
– preprosto odlični

Rekordni odkovek v
Metalu Ravne

Liks ima ključne gola
Acronija Jesenice

Foto: Erhard Srebotnik

PriSIJal je, nov ...

... barven, bogatejši in za Vas. Želi si, da bi mu rekli Naš.

Spoštovane sodelavke in cenjeni sodelavci,

v rokah držite nov barven mesečnik SIJ, ki ima pogumen cilj postati priljubljeno branje – informator, povezovalec in motivator vseh sodelavcev v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla. V uredniškem odboru se zavedamo, da bo vse prej kot lahko postati dostojen naslednik Informativnega fužinarja, Metala in Acronijevih Novic. A imamo jekleno voljo in vas, da nas boste s svojimi kritikami, idejami in željami, še posebej pa s strokovnimi in pristoječimi prispevki, usmerjali na pravo pot. Med člani uredniškega odbora si poiščite svojega »časopisnega zaupnika«*, kateremu predajte vprašanja, predloge in pobude ali pa jih preprosto pošljite v uredništvo.

V imenu uredniškega odbora se veseliva vašega sodelovanja,

Anja in Vesna

* predstavitev vseh članov uredniškega odbora bo v naslednji številki

SIJ Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla • **Odgovorna urednica:** Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi
Glavna urednica: Vesna Pevec Matijevič, strokovna sodelavka za odnose z javnostmi • **Uredniški odbor:** Acroni: Katarina Čučnik, Stane Jakelj, Nataša Karo, Monika Štojs, Metal Ravne: Eleonora Gladež, Andrej Gradišnik, Andreja Krajnc; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar, Noži Ravne: Egidij Hudrap, Janko Miklavc; SUZ: Andrej Pogačnik, ZIP center: Bojan Lesjak • **Stalni sodelavci:** Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo / Pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka • **Oblikovna zasnova časopisa:** Edi Koraca • **Oblikovanje:** Anita Arl • **Lektorica:** mag. Andreja Čibron Kodrin • **Fotografije:** arhiv SIJ, Janko Vučko • **Tisk:** ZIP center • **Naklada:** 3575 izvodov • **Izdajatelj in naslov uredništva:** SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 55, e-pošta: anja.potocnik@sij.si in vpevec@metalravne.com

Ulito v številke
PROIZVODNJA IN PRODAJA - JANUAR 2007 IN 2008
PROIZVODNJA ODLITEGA JEKLA v (t)

DRUŽBA	JAN. 2007	JAN. 2008	Indeks
ACRONI	30.566	33.723	110
METAL Ravne	9.842	9.390	95
NOŽI Ravne	-	-	-
ELEKTRODE Jesenice	-	-	-
SKUPAJ	40.408	43.113	107

KOLIČINSKA PRODAJA v (t)

DRUŽBA	JAN. 2007	JAN. 2008	Indeks
ACRONI	28.847	34.255	119
METAL Ravne	6.793	7.418	109
NOŽI Ravne	133	138	104
ELEKTRODE Jesenice	832	800	96
SUZ Jesenice	649	693	107
SKUPAJ	37.254	43.304	116

VREDNOSTNA PRODAJA v EUR

DRUŽBA	JAN. 2007	JAN. 2008	Indeks
ACRONI	52.405.812	47.055.801	90
METAL Ravne	13.182.737	16.312.252	124
NOŽI Ravne	1.274.342	1.603.577	126
ELEKTRODE Jesenice	1.401.970	1.361.476	97
SUZ Jesenice	567.393	606.544	107
ZIP CENTER	163.148	217.000	133
SKUPAJ	68.995.402	67.156.650	97

Prestižna nagrada rating leta v jeklenih rokah

Skupina SIJ – Slovenska industrija jekla je zelo zanesljiv in zaupanja vreden partner

Dun & Bradstreet, največja bonitetna hiša na svetu, in I, d. o. o., Ljubljana, največja slovenska bonitetna hiša, sta 12. 2. 2008 v ljubljanski Mestni hiši slavnostno podelili priznanje "rating leta" trem slovenskim družbam Danfoss Trata, Halcom in SIJ – Slovenska industrija jekla.

»Te družbe imajo najugodnejši faktor tveganja, svoje obveznosti plačujejo v roku, poslujejo uspešno in si drznih poslovnih in kapitalskih potez, ki bi jih ogrozile, ne privoščijo. Zato so zanesljiv partner, ki mu zaupajo dobavitelji, banke in zavarovalnice,« je poudaril Marko Batista, direktor družbe I, d. o. o., Ljubljana.

Nagrada je sicer prestižna, ima pa tudi veliko praktično vrednost. Omenjena bo namreč v boniteti nagrajenih družb še vse leto in bodo družbe zato avtomatično deležne ugodnejših pogojev pri dobaviteljih, bankah in

Predsednik uprave SIJ – Slovenske industrije jekla Tibor Šimonka v »bonitetni družbi« z Markom Batisto in s Corinne Saunders

zavarovalnicah, ko jih bodo preverjali.

Nagrajence so nagovorili tudi Andrej Brvar iz družbe I, d. o. o., Ljubljana, Corinne Saunders, vodja mednarodnih

partnerstev, D & B Europe, in župan Ljubljane Zoran Jankovič, ki je bil tudi gostitelj prireditve.

Anja Potočnik

Obisk ruskih lastnikov

Andrej B. Zubitski si je skupaj z upravo ogledal naložbe v Metalu Ravne, Nožih Ravne in v Acroniju

Med kratkim, a zelo intenzivnim obiskom, je Andrej B. Zubitski, namestnik generalnega direktorja holdinga IMH in član nadzornega sveta v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, obiskal Metal Ravne, Nože Ravne in Acroni. Na Ravnah si je 5. februarja 2008 po sestanku z direktorjem Metala Ravne Andrejem Gradišnikom skupaj s predsednikom uprave

Tiborjem Šimonko in članom uprave Vjačeslavom Koržginom ogledal napredovanje investicijskih del v kovačnici težkih odkovkov. Sledil je ogled proizvodnje v Nožih Ravne, ki se je sklenil s sestankom z direktorjem Nožev Ravne Darkom Ravlanom ter s prokuristom Ad de Graaffom o perspektivah družbe.

V sredo so si ruski menedžerji in uprava

na kratko ogledali proizvodnjo v vroči valjarni Acronija, ker je direktor Slavko Kanalec seznanil z novimi naložbami v tem obratu jeseniške jeklarne. Obisk se je zaključil z ogledom čistilne naprave za tehnološke vode in naprave za izvlečenje slabov iz potisne peči.

Anja Potočnik in Vesna Pevec Matijević

Obisk ruskih lastnikov

Andrej B. Zubitski (na sredini) si je skupaj z upravo in direktorjem družbe ogledal, kako gladko napreduje naložba v kovačnico težkih odkovkov, ena največjih investicij v zgodovini Metala Ravne.

IMH novičke

Naložbe v varovanje okolja

Javno podjetje Tulachermet je v letu 2007 namenilo več kot 163 milijonov rubljev za koljevarstveno krepe in uvedbo tehnologij z manjšo količino odpadnih snovi. Podjetje je večino naložb usmerilo v gradnjo objektov, namenjenih varovanju okolja, ki predstavljajo del temeljitih popravil

plavža 1, načrtovanih za leto 2009. Tako smo v začetni fazi gradnje in rekonstrukcije vodnega sistema za zmanjšanje plinov na plavžu 1 potrošili 63 milijonov rubljev. Za postavitev temeljev elektrostatičnih čistilnih naprav prezračevalnih sistemov livarne in opornikov talilne peči, katerih gradnja že poteka, smo namenili devet milijonov rubljev. V primerjavi z letom 2006 smo lani izpuste škodljivih snovi v ozračje zmanjšali za 500 ton, kar smo

dosegli z učinkovitejšo uporabo prezračevalnih sistemov. Ena izmed prednostnih nalog javnega podjetja Tulachermet pri varovanju okolja je reciklaža odpadkov. Tako smo leta 2007 reciklirali in v proizvodnjo vrnili 215 tisoč ton goste usedline, za kar smo porabili 42 milijonov rubljev. Lani smo reciklirali 99,8 odstotka odpadkov, kar je vključevalo tudi popolno reciklažo žilindre in usedline, nastale v plavžu.

Nova metoda proizvodnje zmesi železa in niklja s taljenjem oksidiranih kovin

Podjetje Ufaleynickel, PLC se nahaja v mestu Verkhny Ufaley v regiji Chelyabinsk. V iskanju nove, okolju prijazne tehnologije, ki hkrati znižuje potrošnjo virov energije, je podjetje Ufaleynickel, PLC s pomočjo DC-plavža v svoji hidrometalurški proizvodnji preizkusilo novo metodo proizvodnje zmesi železa in niklja s taljenjem oksidiranih kovin na odlagališču Serovsky. Testiranje je bilo namenjeno preučevanju možnosti neposredne pretvorbe kovine v končni produkt. Znano je, da ima pretvorba oksidirane nikljeve kovine v zmes železa in niklja nekaj očitnih prednosti pred taljenjem,

med katerimi so visoka stopnja ekstrakcije niklja, popolno zmanjšanje nevarnih emisij in delna uporaba železa, ki se nahaja v zmesi. Tehnologija, ki jo uporabljamo v proizvodnji te zmesi, je že v splošni uporabi v železarski in jeklarski industriji. Na podlagi rezultatov taljenja smo pripravili načrt nadaljnjih študij, ki jih bomo izvajali v DC-plavžu, pri čemer bomo uporabili kovine z odlagališča Serovsky ore in druge oksidirane nikljeve kovine, ki imajo bistveno drugačno sestavo. Taljenje odpadkov naj ne bi potekalo le v talilnih pečeh, temveč tudi v SBZ-plavžih. Nadalje

smo izsledke študij uporabili tudi pri pripravi regulacij, ki bodo del procesnih/ekonomskih ukrepov za zmanjšanje taljenja kovin in električnega taljenja žilindre AC-plavža v postopkih predelave niklja. Hkrati smo jih uporabili tudi v tehničnih in ekonomskih ocenah učinkovitosti gradnje nove tovarne ter selitve obstoječih obratov, kar je načrtovano za prvo in drugo četrtletje 2009.

Vir: spletna stran holdinga IMH;
www.metholding.ru/en/news

Inoviramo

Izjemen uspeh Acronija na 2. slovenskem forumu inovacij

Slovenski forum inovacij je osrednja nacionalna predstavitev podjetniških inovacij, izumov, novih tehnoloških rešitev in inovativnih podjetij. Na 2. forumu, ki je med 17. in 18. januarjem 2008 potekal v Cankarjevem domu pod geslom **Inovativni potencial Slovenije**, je bilo predstavljenih 40 najboljših slovenskih inovacij. Proglasili so tudi najinovativnejša podjetja po izboru strokovne komisije, sestavljene iz enainpetdesetih uglednih slovenskih strokovnjakov s področij tehnike in poslovnih ved ter patentnih strokovnjakov in predstavnikov slovenskih inovatorjev in štirih tujih svetovalcev. Slovenski forum inovacij odseva inovacijsko sposobnost Slovenije in je platforma za predstavitev idej ter navezavo stikov za nadaljnji razvoj.

V izboru je sodelovalo 175 prijav, ki so jih prijavitelji uvrstili v eno izmed petih kategorij: inovativni proizvodi in storitve, inovativni procesi, inovativni poslovni modeli, invencije (izumi, tehnične izboljšave in druge rešitve) in inovativna podjetja. Prijavljali so se inovatorji in podjetniki posamezniki, mala in srednja podjetja, velika podjetja, raziskovalno-razvojne inštitucije, študenti in dijaki ter osebe s posebnimi potrebami.

Med 40 najboljših inovacij na slovenskem nivoju pa se je uspelo uvrstiti kar štirim inovacijam iz Acronija, kar nedvomno kaže na naš kadrovske strokovno-razvojni potencial.

V kategoriji **velikih podjetij** je bila med tremi najboljšimi inovacijami, poleg Domela in Lame Avtomatizacij,

posebej izpostavljena tudi Acronijeva inovacija **Razvoja vstentnih nerjavne rste jekla, stabilizirane s titanom, katere avtorji so mag. Milan Klinar, Stanislav Jakelj in mag. Alenka Kosmač.**

Avstentno nerjavno jeklo 321H sodi v skupino avstentnih nerjavnih jekel, stabiliziranih s titanom. Titan se veže z ogljikom, kakor tudi z dušikom, kar daje jeklu dobro korozijsko obstojnost in stabilnost. Jeklo je nemagnetno z avstentno mikrostrukturo. Večinoma

Avgust Novšak, svetovalec posloводства za menedžment idej v Acroniju, je gonilna sila in idejni vodja inovacijskega življenja v podjetju.

Stane Jakelj, dipl. inž. met., raziskovalec za nerjavna jekla v Acroniju

»Uspeh Acronijevih inovatorjev je neprecenljivega pomena tako za Acroni in skupino SIJ – Slovenska industrije jekla kot tudi za ves slovenski prostor.«

se uporablja za izdelavo varjenih predmetov in konstrukcij, zlasti tistih, pri katerih se zvarni spoji po varjenju počasi ohlajajo oz. jih po varjenju ni mogoče več gasiti (ni mogoča toplotna obdelava – razni vgradni elementi in cevovodi). Jeklo ni nagnjeno k interkristalni koroziji. Največji porabniki tega jekla so proizvajalci tehnološke opreme za tekstilno in kemično industrijo, industrijo barv ter zlastir različnih industrijskih otlovi in cevovodov. V Acroniju iz te vrste jekla izdelujemo pretežno debelo pločevino v debelinskem razredu med 157 5 mm.

Stane Jakelj

Izbrane so bile naslednje štiri inovacije iz Acronija:

I-100-07 Avstentno nerjavno jeklo, stabilizirano s titanom

Avtorji: Milan KLINAR, Stanislav JAKELJ, Alenka KOSMAČ

I-098-07 Obrabno odporno jeklo ND 500

Avtor: Jure BERNETIČ

I-096-07 Avtomatizacija valjanja z adaptivnim matematičnim modelom

Avtorji: Zdravko SMOLEJ, Roman ROBIČ, Zvonko MEDJA, Jani NOVAK

I-083-07 Razvoj neorientiranih gotovih elektropločevin z izgubami pod 3,0 W/kg

Avtorja: Martin JERAM, Anamarija KOFOL

Skrbimo za nasledstvo kadrov

Na Ravnah ponovno triletni poklicni program metalurg

Na Ravnah je v ponedeljek, 4. februarja 2008, potekala novinarska konferenca Metala Ravne in Srednje šole Ravne, na kateri sta ravnateljica Srednje šole Ravne Ivanka Stopar in direktor Metala Andrej Gradišnik predstavila srednješolsko poklicno izobraževanje – smer metalurg.

Zadnji metalurški tehniki so se na Srednji šoli Ravne šolali v šolskem letu 1990/1991. V šolskem letu 1997/1998 pa so v kombiniran oddelek s strojniki vpisali 12 dijakov, ki so se izobraževali za poklice kovač, valjavec in talilec. Šolanje jih je končalo devet.

Letos, po sedmih letih, na Srednji šoli Ravne poleg šole iz Šolskega centra Ptuj edini v državi ponovno razpisujejo triletni poklicni program metalurg-metalurginja.

Ta program je bil prenovljen v projektu MUNUS, v sodelovanju s predstavniki gospodarstva. Iz podjetja Metal Ravne sta v projektu sodelovala Sonja

Hrnčič, univ. dipl. inž. met., in Andrej Vrečič, univ. dipl. inž. met.

Program omogoča pridobiti nacionalne poklicne kvalifikacije po postopku, ki ureja nacionalne poklicne kvalifikacije: kovač, valjavec, toplotni obdelovalec, livar in talilec.

Dijaki bodo teoretično znanje pridobivali na Srednji šoli Ravne, praktično pa se bodo usposabljali pri delodajalcu, v podjetju Metal Ravne. Praktičnega usposabljanja je v treh letih kar 1567 ur.

Zaradi naložb in odhodov starejših sodelavcev v pokoj bomo v Metalu Ravne v naslednjih dveh letih potrebovali 150 novih sodelavcev, tudi metalurgov.

Vsem vpisanim dijakom v ta program bomo v Metalu Ravne zagotovili štipendije in številne druge ugodnosti – poleg štipendije bomo dijakom plačali tudi malico, učbenike in delovne zvezke

Ivanka Stopar, ravnateljica Srednje šole Ravne, in direktor Metala Ravne Andrej Gradišnik sta optimistična, da se nam bodo čez nekaj let v Metalu Ravne pridružili ustrezno usposobljeni mladi metalurški strokovnjaki.

ter prevoz v šolo. Dijaki bodo v podjetju opravljali obvezno prakso, omogočili jim bomo tudi redno zaposlitev.

Vesna Pevec Matijević, univ. dipl. ekon., strokovna sodelavka za odnose z javnostmi v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla

Podiramo rekorde

Metal Ravne: ogromni odkovek v kovačnici

12.01.2008 smo v Ravenski Kovačnici na stiskalnici 25/30MN skovali doslej najtežja odkovka-plošči. Odkovka sta dimenzij $D=2400 \times 520\text{mm}$ in $D=2400/600 \times 520\text{mm}$ ter teže približno 19ton/kos, skovana sta bila iz ingotov teže 24ton. Odločitev za ta izziv smo v Kovačnici sprejeli zaradi potrebe po takšnih odkovkih, saj predstavljata bodoče orodje za nakrcvanje za novo 40/45MN stiskalnico. Dodatni razlog za to kovanje je bila tudi zelo visoka cena takih dveh orodij pri konkurenčnih kovačnicah. Razlika v stroških je bila izjemna, saj smo s tem, ko smo ta izdelka naredili sami, privarčevali 50.000 EUR. Pohvala vsem sodelujočim kovačem, predvsem pa kovaču Janezu Grobelniku, ki je že na samem začetku podprl našo odločitev o kovanju rekordnih odkovkov!

Foto: Janko Vučko, Metal Ravne

Janez Grobelnik – pobudnik rekordnih odkovkov

Foto: Janko Vučko, Metal Ravne

Kovači ob svojem rekordu

Miran Čevnik, inž. met.,
vodja proizvodnje v kovačnici

Še en presežek vroče valjarne

V vroči valjarni se uspešno nadaljuje rast proizvodnje s ciljem, da se uresničijo zastavljeni mesečni načrti proizvodnje, zapisani v gospodarskem načrtu za leto 2008.

V ponedeljek, 21. januarja 2008, je bila zabeležena rekordna proizvodnja toplo valjanih trakov v skupni teži 1691 ton. Ta izjemen rezultat so dosegle:

- dnina 3 z zvaljanimi 59 kolobarji v teži 500 ton,
- dnina 2 z zvaljanimi 74 kolobarji v teži 621 ton in
- dnina 1 z zvaljanimi 65 kolobarji v teži 570 ton.

Prejšnji najboljši rezultat sta lani, v sistemu dela 122 4, dosegli dnina 1 in dnina 3, ko je bilo zvaljanih 1629 ton kolobarjev.

Najpomembnejša pri tem pa je ustrezna kakovost izdelkov, saj ta dan ni bil zaradi slabe kakovosti izločen niti en zvaljani kolobar.

Vsem trem dninam ẽ stitamo k izjemnemu uspehu!

Branko Strmole, univ. dipl. inž. metal,
pomočnik direktorja vroče valjarne v
Acroniju

Investiramo

Nov brusilni stroj v Nožih Ravne: za boljše zadovoljevanje želja kupcev

CNC-brusilni stroj, ki ga bomo nabavili, je sodoben, natančen, visokoproduktiven stroj. Z njim je mogoče brusiti različne oblike, krivulje, rezine in kote. Stroj je CNC-krmiljen, kar pomeni, da lahko izdelamo en kos ali pa serijo kosov z enako obliko rezine ali oblike. Stroj ima avtomatsko posnemanje brusilne plošče. V samo ploščo lahko izdelamo s CNC-programom določeno obliko, ki jo kasneje brusimo na obdelovancu.

Za povečanje tržnega deleža nožev za rezanje pločevine potrebujemo dodaten sodoben CNC-brusilni stroj za brušenje kontur.

Stroj omogoča brušenje:

- krivulj,
- različnih kotov,
- kombinacij krivulj in premice,
- profilov

Z nakupom CNC-brusilnega stroja bo omogočena izdelava nožev, po katerih

Egidij Hudrap,
univ. dipl. inž.
metal. in mater.,
vodja toplotne
obdelave v
Nožih Ravne

»Z nakupom CNC-brusilnega stroja bo omogočena izdelava nožev, po katerih so kupci povpraševali, a smo jih morali do sedaj odklanjati. Poleg tega bomo lahko valjarnam pločevine v celoti ponudili nože za njihovo proizvodnjo.«

so kupci povpraševali, a smo jih morali do sedaj odklanjati. Poleg tega bomo lahko valjarnam pločevine v celoti ponudili nože za njihovo proizvodnjo.

EKONOMSKA UPRAVIČENOST NABAVE CNC-BRUSILNEGA STROJA:

- višja dodana vrednost,
- kompletiranje tržne ponudbe za nože za kovine,
- povečanje prodaje,
- zmanjšanje stroškov brušenja,
- doseganje zahtevanih toleranc,
- povečanje fizičnega obsega proizvodnje.

Egidij Hudrap

Odrezki od rezkanja pri obdelavi nožev – enkrat mesečno se ponovno pretopijo v jeklo.

Testiramo nove izdelke

NOVOSTI PRI NERJAVNIH OPLAŠČENIH ELEKTRODAH

Poraba nerjavnih jekel v svetu narašča, da pa iz jekel dobimo različne konstrukcije, je jekla treba spajati. Pri postopkih spajanja obločno varjenje predstavlja glavni delež.

Obločno varjenje nerjavnih jekel razdelimo na:

- postopke varjenja v zaščiti plinov – MIG in TIG,

- postopke varjenja v zaščiti praškov – EPP in

- varjenje z oplaščenimi elektrodami, kjer že sam plašč elektrode pri varjenju sprost dovolj zaščitnih plinov.

Pri varjenju nerjavnih jekel v večini primerov izbiramo dodatne materiale, ki so po sestavi podobni osnovnim jeklom, le da so zaradi delnega odgora med varjenjem nekoliko močnejše legirani.

Leta 2007 smo v Elektrodah Jesenice razvili novo oplaščeno elektrodo za varjenje martenzitnih nerjavnih jekel z zelo nizko vsebnostjo vodika INOX B 13/4FeNC. Vsebnost vodika v varu smo znižali pod 0,03 %, s tem smo dosegli dobre žilavosti in mehanske lastnosti tudi pri -20 °C v varjenem stanju in pri več vrstah toplotnih obdelav. Ta elektroda se v glavnem uporablja pri izdelavi turbin, in sicer za popraviljanje ulitkov in pri zvarjenju konstrukcij. Dodatne materiale sedaj preskušajo kupci v Sloveniji in na Češkem, nameravamo pa jih ponuditi tudi na romunsko tržišče. Poleg elektrode pa lahko kupcem kot novost ponudimo tudi masivno varilno žico z identično sestavo.

Glavni delež pri proizvodnji nerjavnih dodatnih materialov predstavljajo avstenitni in avstenitno-feritni dodatni materiali. Poraba nerjavnih žic MIG in palic TIG narašča, vendar je delež

oplaščenih elektrod še vedno velik – okoli 15 %. Paleta naših izdelkov za varjenje avstenitnih in avstenitno-feritnih jekel je velika in kakovost dobra, vendar smo v Elektrodah Jesenice želeli delež prodaje oplaščenih nerjavnih elektrod še povečati in razširiti trg na najzahtevnejše kupce. Tako smo z razvojnimi nalogi izboljšali varilne lastnosti dveh glavnih avstenitnih vrst nerjavnih oplaščenih elektrod INOX R

19/9NC in INOX R 19/12/3NC ter elektrode INOX R 29/9. Slednja je namenjena za varjenje trdih, slabo varivih jekel in za zvarjenje raznovrstnih jekel. Izboljšali smo stabilnost obloka, odstopanje žilindre in gladkost površine vara (slika), kakovost elektrod pa so potrdili kupci iz Nizozemske in Nemčije.

m ag. Mojca Šolar,
vodja razvoja v Elektrodah Jesenice

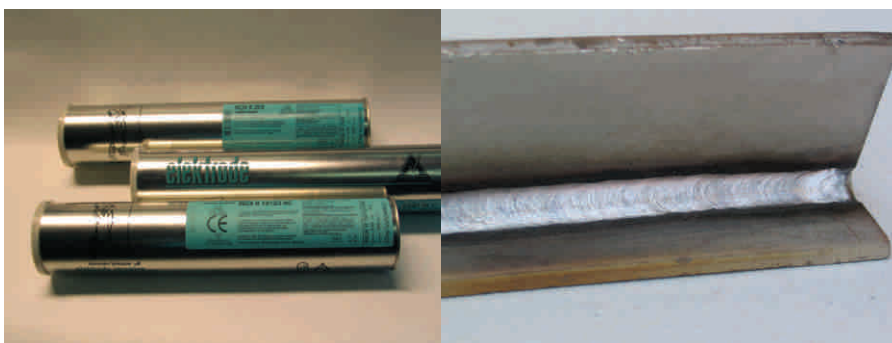

Foto: arhiv El. J.

Za izdelavo konstrukcij je jekla treba spajati, največ je obločnega varjenja.

Kupci zadovoljni s prvimi pošiljkami varilnih žic, navitih v sode

Konec januarja smo v Elektrodah Jesenice izdelali in dostavili kupcem prve pošiljke varilne žice, navite v sode. Žico smo poslali v testiranje neposrednim porabnikom. Prva povratna informacija je pozitivna.

Na Švedskem smo začeli pridobivati novega, obetavnega kupca za EWBS in rutilne elektrode.

Uspešno smo zaključili načrtovan letni remont na vlečnorezalnem stroju za

elektrodno žico. Remont je bil predviden za januar, ker so običajno v tem mesecu naročila za elektrode manjša. Z uspešnim remontom smo dosegli primerno obratovalno sposobnost rezalnice za večjo proizvodnjo elektrod, ki jo pričakujemo v prihodnjih mesecih.

Rafko Penič, univ. dipl. ekon.,
vodja kadrovske službe v Elektrodah Jesenice

Investiramo

SUZ Jesenice: proizvodnja specialnih profilov v zaključni fazi

Proizvodnja specialnih profilov je v SUZ-u stekla v drugi polovici leta 2007. Močno izražene potrebe kupcev

so botrovale odločitvi, da se v družbi SUZ poleg okroglih, šestoglatih in kvadratnih rofilovu sposobimot udi

Nova linija za peskanje

Proizvodnja vlečenih jekel

Andrej Pogačnik,
univ. dipl. ekon.,
vodja komerciale
v podjetju SUZ

za proizvodnjo specialnih profilov po željah upcev. Vsekakor oz aS UZ pomeni precejšen korak naprej v razvoju proizvodnega programa in utrjevanje pozicij na trgu vlečenih materialov. Posebej nas veseli, da smo z novim proizvodom prodrli v nemški koncern EGO in si s tem odprli nove možnosti sodelovanja.

Za izvedbo projekta sta bili potrebni naložbi v novo peskalno linijo (kupili smo jo v Sloveniji) ter specialno Fuhrovo glavo (nabavljena v Nemčiji). Celotni znesek investicij znaša 90.000 evrov.

Tehnologija izdelave specialnih profilov je kompleksna, saj vlečenje takšnega profila zahteva predoblikovanje vložka, dokončno obliko pa dobimo z vlečno votlico. Ker so oblike specialnih profilov praviloma zelo zahtevne, je treba posebno pozornost nameniti skrbni izbiri vložka (toplo valjana žica) in pravilnemu načinu peskanja. Zdaj je projekt v fazi testne proizvodnje polkrožnega profila. Izdelali smo že preko 30 vzorcev, pri različnih nastavitvah, s katerimi smo se že zelo približali zelenemu izdelku. Prve vzorce bomo nemškemu kupcu poslali še februarja.

A Andrej Pogačnik

Polepšamo dom

Ideje iz rokodelnice ZIP centra

Rokodelnica je eden izmed petih oddelkov družbe ZIP center. V svojem desetletnem delovanju je doživela veliko organizacijskih, kadrovskih in prostorskih sprememb.

S svojo blagovno znamko je Rokodelnica uspela ustvariti veliko prepoznavnost v Koroški regiji in tudi na slovenskem trgu. Za izdelke, ki smo jih pripravili, upoštevajoč izročilo in tradicionalno izdelavo na Koroškem, smo pridobili tudi certifikat domače in umetnostne obrti. Ti izdelki so posebej primerni za poslovna in promocijska darila.

Našo osnovno ponudbo iz naravnih materialov, kot sta lan in bombaž, sestavljajo prtički, zavesa, blazine, pregrinjala ..., ki jih s pomočjo naše svetovalke družimov e novitol inijo, vašo hišo ali stanovanje pa spremenimo v prijeten dom.

Letos smo v kolekcijo 2008 vključili trendovske barve, kot so: viola, roza, bordo rdeča in nepogrešljiva bež, ter materiale, ki zaradi svoje kakovosti in barvitosti nudijo občutek svežine, nežnost dotika in obstojnost.

Sodelujemo tudi z arhitekti za notranjo opremo in z njimi sledimo trenutnim modnim materialom, vzorcem ter oblikam. V naši trgovini vam svetujemo, pokažemo vzorce, s katerimi skupaj najdemo ideje za ureditev in opremo vašega doma.

Lani smo začeli tudi večje projekte. Z zavesami in drugo tekstilno opremo smo opremili domove starostnikov in hotele. Zelo ponosni smo na kolekcijo izdelkov za vrtce, ki jo sestavljajo kompleti za posteljice, pogrinjki, zavesa, tekstilna oprema igralnih kotičkov, igralne blazine in blazine za počitek.

Rokodelnica se s strokovnim timom, znanjem in s kakovostjo hitro odziva na spremembe, ki jih zahtevajo trendi oblikovanja interjера.

Pomlad je čas sprememb in novih začetkov – oblikujmo jih skupaj!

Katja Gradišnik, inž. met.
vodja rokodelnice v ZIP centru

Ekologija

V Acroniju delamo kakovostno, varno in znamo sobivati z naravo

Izpolnili smo pogoje za ponovno pridobitev certifikata ISO 9001:2000 za naslednje triletno obdobje, še veljavna certifikata za sistem ravnanja z okoljem po ISO 14001 ter za sistem varnosti in zdravja pri delu po OHSAS 18001 pa smemo še naprej uporabljati. Tako družba Acroni razpolaga s certifikati, ki potrjujejo, da je naše sisteme vodenja preverila neodvisna institucija in potrdila našo sposobnost kakovostnega, varnega in k ohranitvi okolja usmerjenega poslovanja.

30. in 31. januarja 2008 so zunanji presojevalci iz certifikacijske hiše TÜV SÜDS ava,d .o .o .,v d ružbiA croni izvajali zunanjo kombinirano presojo.

Program presoje je združeval zunanje preverjanje treh sistemov vodenja hkrati:

- Sistem vodenja kakovosti, kjer je potekala že četrta ponovitvena (oz. peta certifikacijska) presoja skladnosti z zahtevami standarda ISO 9001, so presojali Marko Ferlež, Zvone Livk in Marcel Žibert.
- Sistem ravnanja z okoljem, kjer je potekala še trta kontrolna presoja skladnosti z zahtevami standarda ISO 14001, sta presojala Robert Kocjančič in Andrej Stergaršek.
- Sistem varnosti in zdravja pri delu, kjer je potekala druga kontrolna presoja skladnosti z zahtevami standarda OHSAS 18001, je presojal Vilko Švab.

Kot bodoči presojevalec je imenovane spremljal tudi Viktor Gerdun. Presojevalci so se po načrtu razdelili po organizacijskih enotah in procesih. Na

podlagi stvarnih vzorčnih dokazov so ugotavljali delovanje sistemov in izpolnjevanje zahtev. Ugotavljali so skladnost med dokumentiranimi zahtevami v sistemski dokumentaciji in izvajanjem v praksi. Večjih sistemskih odstopanj niso ugotovili, na manjše neskladnosti in možnosti za izboljšave pa so nas opozorili. Rdeča nit med priporočili je bil predlog, naj med gradivom, ki vsebuje cilje, in gradivom, kjer poročamo o izvajanju le-teh, vzpostavimo kompatibilnejšev ez.T a naj se nadaljuje v razlago odmikov in oceno o delovanju procesov, po potrebi tudi v ukrepe. Sledljivost in dokumentiranost teh ostaja še naprej priložnost za izboljšavo.

Na podlagi zbranih dokazov so presojevalci na zaključnem sestanku in v poročilu o presoji potrdili, da podjetje Acroni razpolaga z dobro delujočim in učinkovitim sistemom vodenja na vseh treh sistemskih področjih, da so izpolnjene zahteve standardov in jih zaposleni upoštevajo. Poudarili so, da

so opazili velik napredek v družbi in da izboljšave sistema in glavnih procesov kažejo pozitivne rezultate na vseh ravneh. Odlično oceno in pohvale smo prejeli za skrbno obvladovane notranje presoje in kljub številnim spremembam sveži vsebini sistemskih dokumentov. Pohvalili so velike naložbe v posodobitev opreme in procesov. Predvsem pa so izrekli pohvalo za izjemen napredek na področju ravnanja z okoljem. Poudarili so, da je pozitiven odnos zaposlenih do ohranjanja čistega okolja dobro viden v praksi.

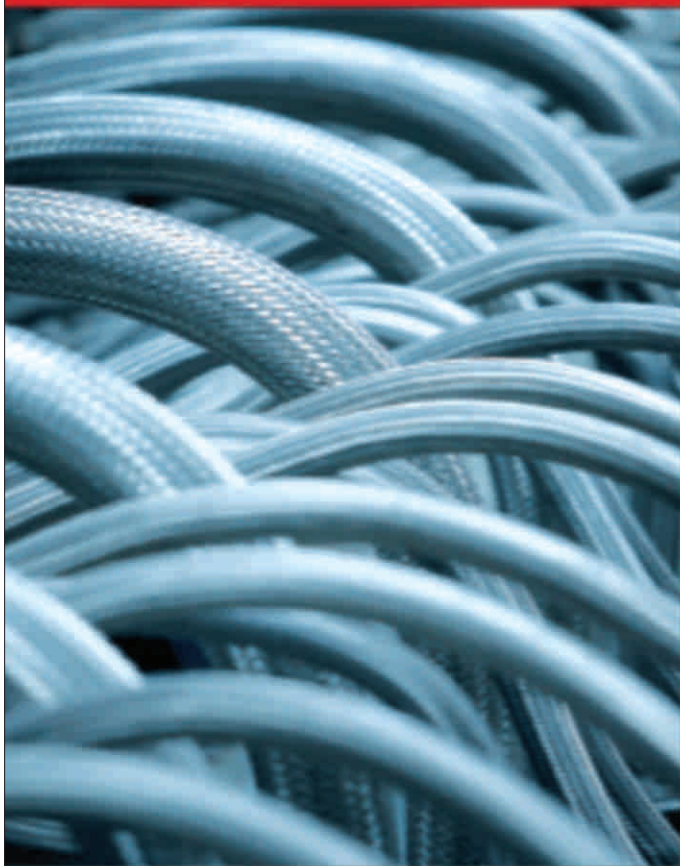
Maja Presterel, dipl. inž. el.,
predstavnica odst. ak. akovostv
Acroniju,
in
Andreja Purkat, univ. dipl. inž. met.,
predstavnica vodstva za okolje,
varnost in zdravje pri delu v Acroniju

Acroni je družbeno odgovorno podjetje, ki veliko vlaga v okoljevarstvene projekte.

KAKO MODRA JE SPET NAŠA REKA!

Z UVAJANJEM NOVIH TEHNOLOGIJ IN IZGRADNJO ZAPRTIH HLADILNIH SISTEMOV ODPRAVLJAMO ŠKODLJIVE VPLIVE, KI SO JIH V NAŠEM OKOLJU ZAPUSTILI PREDHODNIKI. OHRANJAMO ZA VNUKE, KAR SO NAŠI DEDI DOBILI OD SVOJIH DEDOV - ZELENO DOLINO IN MODRO REKO.

ACRONI

4270 Jesenice
Cesta Borisa Kidriča 44
Slovenija
E-pošta: sprava@acroni.si
www.acroni.si

SVOJO SKRBE ZA OKOLJE VSAK DAN POTRJUJEMO:

- * z zmanjševanjem in nadzorom izpustov v zrak, vodo in zemljo,
- * z zniževanjem porabe energentov,
- * z vlaganjem v čisto tehnologijo in znanje,
- * s predelavo odpadnega železa v kakovostna jekla,
- * s spoštovanjem zakonskih meril in standardov kakovosti (ISO 9001, 14001),
- * z zavestnim sprejemanjem okoljevarstvenih vrednot in seznanjanjem javnosti o okoljevarstvenih ukrepih.

sij
Slovenska industrijska
skupina

Delamo varno in zdravo

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU V LETU 2008

O varnosti in zdravju pri delu (VZD) se v različni javnosti praviloma govori le ob izrednih dogodkih, kot so težke delovne poškodbe, huda invalidnost kot posledica neustreznega delovnega okolja, požari z ogromno materialno škodo ali večja ekološka katastrofa. Malo ali skoraj nič pa se ne govori o naporih podjetij, ki tudi varnosti in zdravju pri delu namenjajo posebno pozornost ter finančna sredstva za povečanje varnosti svojih delavcev.

Podjetja METAL RAVNE, NOŽI RAVNE, SERPA in ZIP CENTER imajo na podlagi 15. in 18. čl. Zakona o varnosti in zdravja pri delu s pooblaščenim izvajalcem BVD – RAVNE sklenjeno Pogodbo o izvajanju strokovnih nalog varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom.

Naše glavne naloge na področju varnosti in zdravja pri delu bodo v letu 2008 predvsem:

1. **Izdelava revizije ocene tveganja** – na podlagi le-te bomo predvideli dodatne ukrepe za zmanjšanje števila poškodb ter izboljšanje varnosti in zdravja na delu.
2. **Ekološke meritve** – periodične preiskave kemijskih in bioloških škodljivosti delovnega okolja.

Načrt ekoloških meritev

TERMIN PODJETJE	ZIMSKE	LETNE	Skupaj štev. meritev
METAL RAVNE	31	33	64
NOŽI RAVNE	4	6	10
SERPA	5	5	10
ZIP CENTER	2	4	6
SKUPAJ	42	48	90

3. Pregled delovne opreme.

Načrt periodičnih pregledov delovne opreme

PODJETJE	ZIMSKE
METAL RAVNE	176
NOŽI RAVNE	49
SERPA	59
ZIP CENTER	9
SKUPAJ	293

4. **Usposabljanje zaposlenih za varno opravljanje dela**, poleg periodičnih preverjanj v letu 2008 predlagamo tudi izvedbo posameznih usmerjenih delavnic o varnosti in zdravju pri delu.

Načrt periodičnega usposabljanja na področju VZD

Podjetje	ROKI IZOBRAŽEVANJ		SKUPAJ
	24 mesecev	60 mesecev	
METAL RAVNE	395	78	473
NOŽI RAVNE	133	0	133
SERPA	56	13	69
ZIP CENTER	32	1	33
SKUPAJ	616	92	708

Delamo varno in zdravo

5. 24-urno neprekinjeno zagotavljanje strokovne prve pomoči.
6. Preventivni zdravstveni pregledi.

Podjetje	ŠTEV. PREDVIDENIH ZDRAVSTVENIH PREGLEDOV
METAL RAVNE	504
NOŽI RAVNE	135
SERPA	52
ZIP CENTER	43
SKUPAJ	734

7. Kontrolni pregledi stanja VZD.
8. Revizija požarnega reda.

Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu je izrazito interdisciplinarno področje, v katerega se vključuje niz strokovnjakov, ki pripravljajo različne ukrepe. Ključno vlogo igra vodilni

menedžment podjetja, ki tako svojim ožjim sodelavcem ter preko njih vsem zaposlenim jasno sporoča pomembnost doslednega spoštovanja pravil varnega dela.

Zavedamo se, da smo s strokovnimi delavci podjetja BVD - RAVNE le

delček celote, ki oblikuje ter uresničuje ukrepe varnosti in zdravja pri delu. Zato smo vodstvu podjetij predlagali, da letos sprejmejo, kot ključni cilj, zmanjšanje števila poškodb pri delu za vsaj 10 %.

Mirko VOŠNER, univ. dipl. inž.,
Direktor BVD - RAVNE, d.o.o.

Marketinški kotichek

Nadaljevanje rasti proizvodnje jekla in stabilnejša cena niklja

V novem SIJ-evem glasilu si je med stalnimi rubrikami svoje mesto pridobil tudi Marketinški kotichek. Poznavanje trga je namreč za dobro poslovanje podjetja izjemnega pomena. Dobro poznavanje razvoja naših konkurentov, kupcev in celotnih tržnih razmer je podlaga za pravilno cenovno politiko in strategijo nadaljnega razvoja podjetja. V tej rubriki bomo predstavljali različne teme – glavne podatke o proizvodnji in porabi jekla, aktualnih cenah in zapolnjenosti skladišč, gibanja v jeklarski industriji, pa tudi konkurenco, kupce in posamezne segmente proizvodov.

Leto 2007 je ponovno zaznamovala močna rast proizvodnje jekla. Ta se je glede na leto 2006 povečala kar za 7,5 % – svet je proizvedel 1,34 milijarde ton jekla. Tudi napovedi za leto 2008 so zelo pozitivne. Močna rast naj bi se nadaljevala v vseh predelih sveta, razen v zrelih gospodarstvih ZDA in Evrope, kjer bo minimalna. Vendar bodo zaradi manjšega uvoza ti trgi močnejši in stabilnejši, rast izvoza proizvajalcev s teh področij pa naj bi nadomestila morebitno manjše domače povpraševanje. Po lanskoletnih pretresih na trgu niklja, ko je maja cena dosegla vrh pri 54.100

USD/t, v avgustu pa padla na 26.510 USD/t, je v začetku letošnjega leta bolj stabilna, in se giblje okrog 27.500 USD/t. Pretresi pa se dogajajo pri vseh drugih legurah (krom, vanadij, silicij, mangan) ter jeklenem odpadku. Količine na trgu so omejene, krizna je oskrba z energijo, poraba pa visoka, posledično pa cene močno naraščajo.

Naraščajo tudi cene jekla. Ameriški proizvajalci ploščatega jekla so cene dvignili že januarja, napovedali so še nove podražitve. Tudi azijske cene rastejo. Povečale so se dobave zunanjih dobaviteljev na to območje, ker je kitajska ponudba omejena ali pa celo dražja od izvozne. Privlačne cene spodbujajo prihod novih dobaviteljev v ta predel. V severni Evropi so cene zaenkrat še stabilne, močno pa se bodo povečale v drugem četrtletju, saj so vodilni dobavitelji že objavili podražitve. Počasi rastejo tudi cene v južni Evropi, kjer je povpraševanje stabilno in so se skladišča začela ponovno polniti. Povpraševanje po proizvodih dolgega programa je stabilno v ZDA in Evropi, močno pa so narasle azijske cene kot posledica rasti cen gredic in višjih stroškov v Turčiji. Evropa je začela protidampinške postopke za določene vrste jekel,

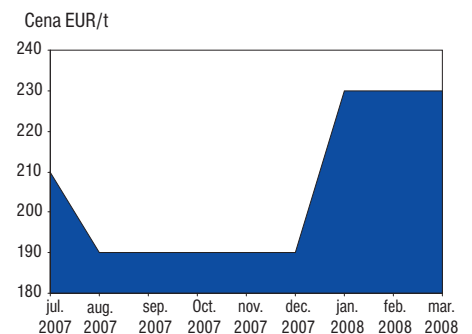

Monika Štojs, univ. dipl. ekon. direktorica marketinga v SIJ – Slovenski industriji jekla

sledili bodo še novi. Kitajska ponudba se je močno zmanjšala.

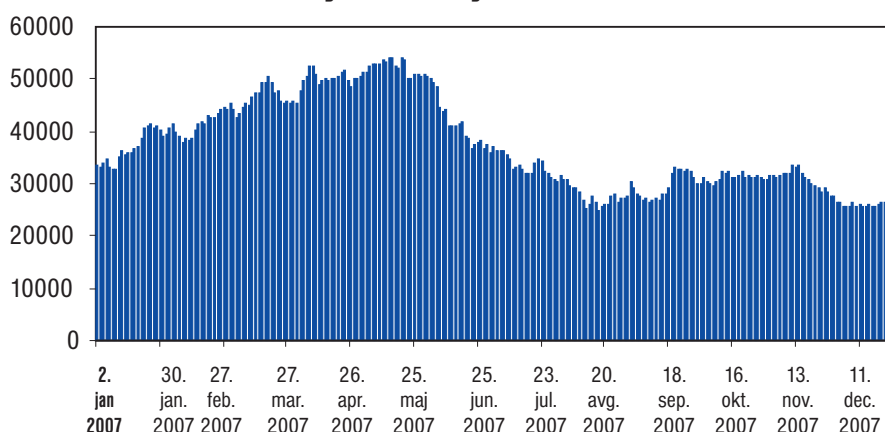
Glavno vprašanje, ki se pojavlja, je, ali se bo rast porabe nadaljevala kljub napovedanim dvigom cen, ki so

Evropski jekleni odpadki od julija 2007 do marca 2008

posledica višjih stroškov surovin, in ali bo višje cene trg tudi sprejel. Glede na to, da so skladišča prazna in da je ponudba iz uvoza omejena, so podražitve vsekakor sprejemljive. Ker pa istočasno rastejo tudi stroški, to ne bo vplivalo na višjo profitabilnost proizvajalcev jekla. Če pa bo poraba tudi realno rasla, lahko pride celo do pomanjkanja določenih vrst proizvodov na trgu.

Cena USD/t Gibanje cen niklja v letu 2007

Monika Štojs

Mala šola jeklarstva

Jeklu določimo lastnosti s postopki sekundarne metalurgije

Postopki sekundarne metalurgije pomenijo kritično proizvodno fazo v proizvodnji jekla, med primarnim procesom, ki ga predstavlja elektroobložna peč, in ulivanjem na kontilivni napravi. Pri tem moramo nekatere kemijske elemente v jeklo dodati, druge pa odstraniti, da tako dosežemo želeno sestavo in lastnosti jekla. V procesu je treba zelo točno in skrbno spremljati temperature taline in delež nekovinskih vključkov.

Proizvodna oprema se med posameznimi proizvajalci močno razlikuje in je prilagojena proizvodnemu programu ter količini izdelanega jekla. V Acroniju spadajo v področje sekundarne metalurgije VOD-napravi (vakuumška oksidacija in dezoksidacija) in ponovna peč.

Najpomembnejši procesi v sekundarni metalurgiji so dezoksidacija, razogljčenje, razžveplanje in razplinjenje (odstranjevanje vodika in dušika iz taline).

Dezoksidacija

Dezoksidacija je postopek odstranjevanja kisika iz taline. V tekočem jeklu je delež kisika pred začetkom postopkov sekundarne metalurgije 400 do 1000 ppm (0,040 %).

Topnost kisika je v tekočem jeklu 0,16 %, v trdnem stanju pa je nekoliko manjša, samo 0,003 %.

S postopki sekundarne metalurgije zmanjšamo delež kisika v jeklu, preden se jeklo začne strjevati, saj se tako izognemo tvorbi mehurjev med procesom ulivanja in poroznosti proizvodov.

Razogljčanje

Ogljik je najpomembnejši legirni element v jeklu. Delež ogljika v jeklu je treba skrbno nadzorovati, saj določa veliko lastnosti jekla in tudi namen uporabe.

Razžveplanje

Postopek razžveplanja obsega odstranitev žvepla iz tekočega jekla. V

mag. Alenka Kosmač,
bivša acronijevka,
zdaj svetovalka v podjetju Euro Inox

Odstranjevanje vodika iz taline

V trdnem stanju lahko vodik difundira na mesto napak in nad neko kritično vrednostjo povzroči zadosten pritisk v jeklu, da sproži pokanje ali pripomore k le-temu. Tako pokanje lahko pomeni tudi porušitev celotne konstrukcije brez predhodnega opozorila.

Za določene namene uporabe je zato potrebno, da je delež ogljika 1 ppm, v primerjavi s 4 ppm, kar je običajen delež v jeklu.

Odstranjevanje dušika iz taline

Odstranjevanje dušika povečamo z večjim pretokom argona in manjšim deležem žvepla v jeklu.

Postopki sekundarne metalurgije so zagotovo eden od najpomembnejših in tudi najzahtevnejših postopkov v izdelavi jekla. Od zaposlenih se zahteva velika zbranost, skrbnost, natančno delo in dobro poznavanje procesov termodinamike. Tu se jeklo naredi!

	Jeklo z izjemno majhnim deležem ogljika	Jeklo z majhnim deležem ogljika	Jeklo s srednjim deležem ogljika	Jeklo z visokim deležem ogljika
Ogljik	< 0,010 %	< 0,025 %	0,025 - 0,7 %	0,7 - 1,3 %
Lastnosti	? velika trdnost ? velika žilavost ? dobro oblikovanje	? srednja trdnost ? velika duktilnost ? odlična predelava	? velika trdnost ? velika žilavost	? velika trdnost ? majhna žilavost
Uporaba	avtomobilska industrija, cevovodi	Konstrukcijski elementi, bela tehnika	gredi, tirnice	vzmeti, rezalno orodje

trdnem stanju se žveplo pojavlja v obliki vključkov manganovega sulfida (MnS). Njihov volumenski delež, velikost, oblika in porazdelitev so odvisni od deleža žvepla, hitrosti strjevanja, stopnje vroče in hladne deformacije in temperature vroče predelave.

V splošnem velja, da so ti vključki škodljivi, saj so bolj plastični kot jeklo in zato med preoblikovanjem delujejo kot mesta za nastanek razpok in lokalno oslabijo določeno mesto.

Žveplo škodljivo vpliva na duktilnost,

žilavost, varivost in korozijsko odpornost. Za izdelke, pri katerih je veliko struženja in obdelave na avtomatih, pa je večji delež žvepla v jeklu celo zaželen, saj se ostružki lepše lomijo, dodatno pa žveplo tudi deluje kot mazalno sredstvo.

Žveplo močno vpliva tudi na vročo preoblikovalnost jekla, saj lahko povzroči močno pokanje med vročim valjanjem (lom v rdečem), zato mora biti v jeklu zadosten delež mangana, ki žveplo kemijsko veže.

Kadri

Kadrovska gibanja v januarju

ACRONI JESENICE

V Acroniju so se nam pridružili naslednji sodelavci: dr. Anton Jaklič v oddelku Kakovost in razvoj, Mirel Avdič, Robert Berce ter Jasmir Durek v organizacijski enoti Hladna predelava ter Husein Halilov v Predelavi debele pločevine.

Podjetje je zapustilo 19 delavcev, od tega je eden šel v pokoj.

METAL RAVNE

Naši novi sodelavci so postali: Denis Rek v Jeklarskem programu, Ljuba Kacel Grubelnik v Kadrih, Ivan Javornik, Vilko Plaznik, Uroš Ladra, Aleš Stočko, Franc Lakovšek ter Marijan Časl v Kovaškem programu, Jernej Golob, Vinko Volker, Blaž Strmčnik, Miha Prevalnik ter Milan Tomažič v Valjarskem programu, Slavko Grabner, Alojz Gros ter Damjan Rebernik v Vzdrževanju ter Igor Hudopisk in Matjaž Prošt v oddelku Kontrola in metalurški razvoj.

V pokoj sta odšla dva sodelavca: Robert Robnik iz oddelka Centralno planiranje proizvodnje ter Jožef Pačnik iz Kovaškega programa, zahvaljujemo se za njuno dolgoletno delo in jima želimo še vse najlepše. S petimi delavci smo prekinili delovno razmerje.

SERPA RAVNE

V Serpi nismo zaposlili nobenega delavca. Zapustil nas je eden.

NOŽI RAVNE

Na novo smo zaposlili Ivana Kotnika in Žarka Žoharja. Podjetje so zapustili trije delavci.

ELEKTRODE JESENICE

Zaposlili nismo nobenega delavca, zapustili so nas trije delavci.

SUZ JESENICE

V obratu Jeklovlek smo dobili tri nove sodelavce: Romana Hrovata, Tamaro Pavlin ter Muriso Rakovič. Podjetje je zapustil en delavec.

ČESTITAMO JANUARSKIM JUBILANTOM:

ACRONI JESENICE

Za 30 let delovne dobe čestitamo naslednjim sodelavcem: Slavku Pogačniku in Branku Klavžarju iz Jeklarne, Franciju Marklju iz Hladne predelave ter Šefiki Varmez iz obrata Predelava debele pločevine.

Za 10 let delovne dobe čestitamo:

Zvonku Krstevskemu iz Vroče valjarne, Sandiju Hudečku iz Hladne predelave, Milanu Paplerju iz Predelave debele pločevine ter Tanji Košir in Boštjanu Blažiču iz Prodaje.

METAL RAVNE

Čestitamo 30-letnim jubilentom: Štefanu Fužirju v Jeklarskem programu, Miranu Golograncu v Valjarskem programu ter Dragu Pipanu in Ivanu Milovanoviču iz Kovaškega programa.

Za 20 let delovne dobe čestitamo Melaniji Rihter Drezgič iz Nabave.

Za 10 let delovne dobe čestitamo Andreju Sedarju iz oddelka Valjarski program.

SERPA RAVNE

V Serpi čestitamo Jožetu Iršiču za 30 let delovne dobe.

NOŽI RAVNE

Marjanu Kotniku čestitamo za 20 let delovne dobe.

ELEKTRODE JESENICE

Ivanu Lakoti iz oddelka Razvoj čestitamo za 30 let delovne dobe.

Vesna Pevec Matijevič

Sponzoriramo

Na treningu smo se pridružili hokejistu Robertu Kristanu – Liksu, ljubljencu navijačev Acronija Jesenice

BoF

Oprezni Liks

Kakšen je obū tek, ko Liks zaklene vrata?

Občutek je super. To dosežem s soigralci tako, da je to dosežek cele ekipe, ne samo moj.

Liks?

Vzdevek je po mojem očetu.

Prebrali sva, da je tvoj vzornik Patric Roy. Zakaj?

Že od malih nog sem spremljal tega dobrega igralca v ligi NHL. Zame je dober vratar in zato nosim njegovo številko.

Z uspehi so tudi priā kovanja trenerja, ekipe, navijačev in sponzorjev večja: Te to obremenjuje?

Prav gotovo da me obremenjuje. Odvisno je tudi, v kakšnem trenutku so ti pritiski. Zdaj, ko je »play off«, je pritisk velik, vendar ko stopim na led, to odmislim in opravim svoje delo.

Ledena ploskev včasih ni dovolj hladna, da bi prepreč la

vroō kri. Se pretepom res ne da izogniti?

Pretepi so pač del našega športa in ko preskoči iskrica, se je zelo težko zadržati. Konec koncev je to ekipni šport, in ne moreš stati mirno ob strani ter samo gledati. Si del ekipe.

Hokej je moštveni šport. Poleg talenta je potreben moštveni duh – vsi za enega, eden za vse. Si lahko vratar glede na svojo vlogo privoōi malo manj timskega duha?

Niti ne. Timski duh je najpomembnejši za doseganje dobrih rezultatov. Individualist sem samo po tej strani, da spodbujam samega sebe.

Kdaj in kako se je izkazalo, da je tvoja hokejska vloga pred golom? Si se za kljuā rja izbral sam, je imel odloč lno vlogo trener...?

Na začetku sem bil igralec, potem sem seo dločil, da grem op otis vojega očeta. To je bil glavni razlog, da sem danes vratar.

Kolika tehta oprema hokejskega vratarja?

Odvisno. Suha oprema tehta okoli 10 kg, mokra pa malo več.

Mlad, postaven hokejist. Uspešen in medijsko prepoznaven. Kakšne prijetne težave z oboževalkami?

Z oboževalkami nimam težav. To spada k temu, če si medijsko prepoznaven. Konec koncev – čim več tem bolje.

Katarina Čučnik in Nataša Karo, Acroni

BoF

Derbi s hokejisti Olimpije - tudi led ne ohladi pregetosti

Sponsoriramo

Alpski smučarski klub Fužinar na pravi poti

Smučarski klub Fužinar ima veliko zaslug za dolgo in bogato zgodovino alpskega smučanja na Koroškem. Leta 2005 je bilo na izrednem občnem zboru izvoljeno novo vodstvo, ki si je postavilo ambiciozen dolgoročni cilj – ASK Fužinar postaviti zopet na mesto, kjer je bil že pred leti, ko je bilo v klubu mnogo odličnih smučarjev, ki so zastopali njegove barve in promovirali Ravne na največjih tekmovanjih doma in v tujini.

Med večjimi sponzorji kluba je tudi podjetje Metal Ravne, zato vam klub predstavljamo tudi v našem časopisu. Pogovarjali smo se z Miranom Klančnikom, njegovim predsednikom.

Kakšne spremembe so opazne v klubu po menjavi vodstva?

Novo vodstvo je nadaljevalo že začeto delo, vendar smo si postavili višje cilje kot v preteklosti. Ker nam je bilo jasno, da se v smučanju v kratkem času ne moreš premikati navzgor, smo si zastavili dolgoročne in ambiciozne cilje. Ti so predvsem tekmovalnega značaja, in sicer vzgojiti FIS-tekmovalce, med katerimi bi kateri tekmovalec postal član vsaj ene državne članske reprezentance, ter se pri otroških pokalnih tekmovanjih v

Foto: Andrej Gradišnik

V letu 2008 se Fužinarjevi tekmovalci redno borijo za stopnicke na državnih tekmah

skupnem točkovanju uvrstiti med deset najboljših slovenskih klubov.

To drugo nam je že uspelo, saj smo se s šestnajstega mesta v sezoni 2003/04 v sezoni 2006/2007 povzpeli na sedmo mesto. Mislim pa, da bomo v letošnji sezoni še višje.

Prav tako pa menim, da ni daleč čas, ko bomo po dolgem obdobju zopet imeli članskega eprezentanta. P remoremo odlično skupino starejših dečkov, nekateri od njih bodo prihodnje leto že FIS-tekmovalci, in če bodo nadaljevali s takšnim tempom kot doslej, se bodo razvili v vrhunske tekmovalce.

Število tekmovalcev v slovenskih smučarskih klubih je iz leta v leto manjše, kako paje s e anstvom privas?

Pri nas te težave nimamo. Nasprotno, zanimanje med otroci in starši v zadnjih nekaj letih za članstvo v Fužinarju je zelo veliko. Mislim, da je k temu pripomogla naša Alpska smučarska šola Fužinar, katere program dela je zelo zanimiv za otroke, in se vedno več staršev odloča, da se njihovi otroci vključijo vanjo. Seveda se vsi otroci, ki obiskujejo našo šolo, ne uvrstijo med naše cicibane, ki tekmujejo v tekmovalnem sistemu Smučarske zveze Slovenije, mislim pa, da to niti ni najpomembnejše. Bolj pomembno je, da so otroci v tej starosti telesno aktivni, da se ukvarjajo s čim več raznovrstnimi športnimi dejavnostmi, kar je odloč jo e ga pomena za njihov nadaljnji telesni in duševni razvoj.

Kot sem že povedal, je delo z najmlajšimi zelo raznovrstno. Poleg smučanja, ki pozimi seveda prevladuje, otroci veliko kolesarijo,

Trening v Kaprunu

hodijo na pohode, rolajo, plavajo, igrajo tenis in še bi našli katero aktivnost. Vodji Alpske smučarske šole Marjanu Borštnerju pri drugih aktivnostih pomagajo zunanji izvajalci, tako da se ti programi uresničujejo res kakovostno in strokovno.

Kakš i pa so tekmovalni uspehi kluba?

Čeprav vedno izjavljam, da je naše delo naravnano dolgoročno in da se čez noč v smučanju ne da veliko narediti, moram izpostaviti nekaj naših smučarjev, ki so že danes v vrhu otroškega smučanja. Pripravljalno obdobje je bilo zelo kakovostno, tu mislim predvsem na treninge na ledenikih, in pri tistih, ki so redno hodili tudi na kondicijske treninge, so dosežki temu ustrezno dobri. Trenutno naš najuspešnejši tekmovalec je Jaša Čebulj, ki je član državne reprezentance v kategoriji starejših dečkov. Menim, da je trenutno najboljši slovenski veleslalomist v svoji kategoriji, v slalomu pa sodi med prvih pet. V isti kategoriji kot Jaša tekmuje tudi Jure Fesel, prav tako reprezentant, čigar uvrstitve ne zaostajajo veliko za Jaševimi. Na državnih tekmah se v slalomu in veleslalomu redno uvršča med deset najboljših. Pri mlajših dečkih in deklicah imamo tri tekmovalce, ki so na državnih tekmah stali na stopničkah za zmagovalce. To so Tina Gradišnik,

Foto: Andrej Gradišnik

Sponzoriramo

Janez Golob in Jan Kunc. Dobre rezultate dosega tudi leto mlajši Jon Lihteneger Vidmajer. V cicibanski kategoriji pa imamo enega najperspektivnejših cicibanov, Roka Lačna. Poleg naštetih je še vrsta mladih smučarjev, ki na regijskih tekmah dosega vidne uvrstitve.

Kje največ trenirate?

Naše domicilno smučišče je Poseka, vendar na njem že dve sezoni zapored zaradi pomanjkanja snega ne treniramo. Seveda je to za nas velik primanjkljaj, saj je prednost Poseke pred drugimi smučišči v tem, da je smučišče v kraju in tako odpadejo vožnje, za katere porabimo sicer preveč časa. Res pa je, da sta dolžina smučišča in težavnost terena bolj primerni za treninge mlajših kategorij in za treninge slaloma starejših. Zelo veliko treniramo na bližnjih avstrijskih smučiščih, in sicer na Peci, Koralpah in smučišču Weinebene. Tu naj pohvalim upravljavce omenjenih smučišč, saj nimamo nobenih težav s postavljanjem prog. V pripravljalnem obdobju pa smučamo na avstrijskih ledenikih.

Veliko si obetamo od smučišča Ivarčko-Ošven, za katerega upamo, da bo v sezoni 2008/09 obratovalo v celoti. Smučišče je zaradi konfiguracije terena zelo kakovostno, njegova prednost pa je tudi ta, da smo od smučišča oddaljeni le nekaj minut vožnje.

Kdo so trenerji?

Imamo mlade, strokovne in zagnane trenerske kadre. Vodja trenerjev je Rok Šalej, ki je hkrati trener starejših dečkov. Mlajše dečke in deklice trenira Tadej Kunc. V letošnji sezoni nam je uspelo v klub privabiti Mitjo Kunca, ki sodeluje pri delu obeh prej omenjenih skupin. Njegovo znanje, izkušnje in

avtoriteta so pripomogli k še bolj kakovostnemu delu starejših. Cicibanske vrste pa trenirajo Tamara Stropnik, Grega Čuk in Bojan Potočnik. Vodja šole smučanja je že omenjeni Marjan Borštner. Menim, da je klima v klubu zelo pozitivna, trenerji med seboj sodelujejo, si pomagajo, vodstvo kluba jim zaupa. Prepričan sem, da bomo s temi trenerji dosegli vse zastavljene cilje.

Kako gledate na črnjanski smučarski fenomen in nasploh na slovensko smučarstvo?

Črna je smučarska zgodba o uspehu. V preteklosti je iz vrst Fužinarja prihajalo veliko državnih reprezentantov, že nekaj časa pa so Črnjani tisti, ki rešujejo čast slovenskega smučanja. V čem je skrivnost njihovega uspeha, ne vem. Dejstvo pa je, da Črnjani živijo za smučarstvo, da lokalna skupnost kar v največji meri podpira to športno panogo, da imajo v klubu ljudi, ki znajo delati, otroci pa imajo vzornike, s katerimi se želijo kar najbolj enačiti. Upam, da bo njihovo delo še dolgo tako uspešno, seveda pa si močno želim, da bomo tudi Ravenčani v prihodnosti na svoje smučarje tako ponosni, kot so Črnjani na Mitjo Kunca, Tino Maze, Katjušo Pušnik in Aleša Gorzo.

Na splošno pa menim, da je slovensko smučanje še vedno v krizi. Največja težava je tako kot povsod v športu denar. Recepta, kako iz te krize, zaenkrat ni. Ker ni uspehov, ni sponzorjev. Ker ni sponzorjev, ni denarja. Po drugi strani se je število tekmovalcev v otroških kategorijah v primerjavi s preteklimi leti za večkrat zmanjšalo. Brez široke baze mladih tekmovalcev pa je težko vzgojiti večje število vrhunskih smučarjev. In ker ni

Foto: Andrej Gradišnik

Najboljši tekmovalci s ponosom branijo barve svojega kluba in glavnega sponzorja

Foto: Andrej Gradišnik

Na zaključku Koroškega pokala (2007)

pravih vzornikov, ki bi pritegnili mlade, se vrtimo v začaranem krogu. Menim pa tudi, da je naš tekmovalni sistem v otroških kategorijah prezahteven. Nekateri otroci začnejo tekmovali že pri osmih letih, tekmovalni del sezone pa je tako dolg, da veliko otrok komaj čaka na konec sezone. Posledica vsega tega je, da mnogo otrok po nekaj letih preneha s tekmovalnim smučanjem, saj so s smučarstvo prenasičeni.

V prihodnje želimo vašemu klubu kar največ uspehov.

Vesna Pevec Matijević

V gibanju je življenje

Razmigajmo se

Po napornem, stresa polnem delovnem dnevu si je treba napolniti baterije, nabrati zalogo novih moči, pokuriti kakšno kalorijo in se sprostiti. Naša podjetja skrbijo za različne možnosti brezplačne rekreacije za zaposlene. In kje se lahko razmigamo?

Zaposleni v Acroniju si lahko naberejo novo energijo s fitnessom, z aerobiko, s pilatesom in z drsanjem:

Kaj?	Kje?	Kdaj?
fitnes	Športna dvorana Podmežaklja ter TVD Partizan Jesenice	vsak dan
aerobika	OŠ Koroška Bela	ponedeljek in sreda od 20.30 do 21.30
pilates	OŠ Koroška Bela	četrtek od 20.00 do 21.00
rekreativno prosto drsanje	Športna dvorana Podmežaklja	nedelja od 14.00 do 15.00

Za šport se lahko tudi primerno opremimo. V športni trgovini Hervis na Jesenicah imamo zaposleni v Acroniju priznan 5-odstotni popust ob vsakokratnem nakupu nad 40 evrov, 3 x letno pa nam ponudijo vikende z akcijami nizkih cen.

V Metalu Ravne smo poskrbeli za različne možnosti rekreacije za zaposlene:

Kaj?	Kje?	Kdaj?
kegljišče	DTK	sreda in petek od 19.00 do 20.00
športna dvorana	DTK	torek od 18.00 do 19.00
dvorana za namizni tenis	DTK	2 mizi, torek in četrtek od 19.30 do 21.30
aerobika (Partizan)	DTK	ponedeljek od 19.30 do 21.00
zimski bazen	DTK	10 sezonskih prenosnih kart
smučanje	Poseka	10 sezonskih dnevno - nočnih prenosnih kart

Tudi zaposleni v Nožih Ravne lahko plavamo ter se sprostimo v savni:

Kaj?	Kje?	Kdaj?
plavanje	DTK	vsak dan
savna	DTK	vsak dan

Do tu je vse preprosto. Zdaj pa potrebujemo samo še pogovor samega s sabo in odločitev, ali se bomo valjali po kavču ali pa se bomo rekreirali in družili. Včasih je najtežje premagati samega sebe. Postanimo zmagovalci!

Vesna Pevec Matijević

Čofotanje in druge dejavnosti – za smeh in navdušenje nad življenjem

Aktualno lokalno - legendarno

Ko smučji pomerijo Jure Košir in njegovi smučarski prijatelji

Nekdanji slovenski smučarski reprezentant Jure Košir je v Kranjski Gori že tretjič zapored organiziral ekshibicijsko tekmo smučarskih legend Ski Legends Hit Challenge. Zaradi neprijaznega, deževnega vremena je bil odziv gledalcev slabši od pričakovanega, prišli so le najzvestejši smučarski navdušenci. A vzdušje je bilo kljub temu med tekmovalci, predvsem pa med požrtvovalnimi delavci na progi, ki so skrbeli za nemoteno izvedbo

tekmovanja, izvrstno.

Na Gorenjsko je spet prišla cela kopica nekdanjih vrhunskih smučarjev s prvim zvezdnikom Albertom Tombo na čelu, odzvali pa so tudi številni drugi slovenski športniki. Na izvrstni smučarski tekmi je zmagala Avstrijka Sabine Egger, naša Špela Pretnar pa je zasedla dobro drugo mesto.

Med ekipami je na smučarski progi Kekec

Foto: Stane Jakelj

Včasih smučam hitr', včasih pa počas'.

slavila ekipa Alenke Dolžan, v kateri so bili Drago Grubelnik, hokejski strateg Matjaž Kopitar, Gregor Benedik in Miha Gmajnar.

Legenda Jure Košir, ki je skupaj s Hitom že tretje leto poskrbel za nepozabno druženje smučarskih legend, in njegov večni tekmeč in dober osebni prijatelj Alberto Tomba sta z ekipama končala bolj pri repu.

Vendar je bil Tomba, kljub svojemu prepoznavnemu značaju, izjemno vesel vseh svojih nekdanjih kolegov, s katerimi je vrsto let premagoval bele strmine, in je potrdil zanj neznačilen izrek „Pomembno je sodelovati“.

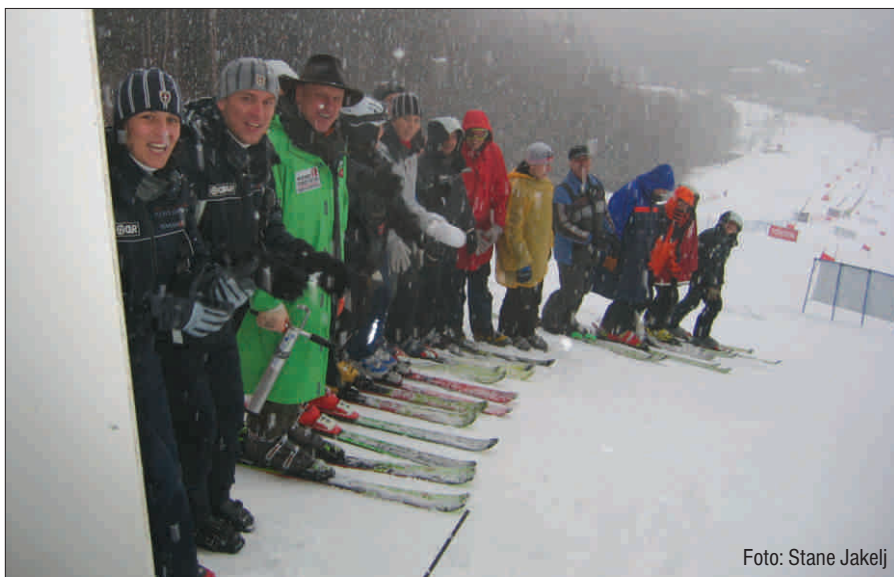

Foto: Stane Jakelj

A nas da bi v slabo voljo spravilo kislo vreme?

Stane Jakelj, Acroni

Aktualno lokalno - šokantno

Nogomet brez meja

Letos je na Prevaljah na Prešernov dan potekal že 9. prijateljski turnir v malem nogometu, ki sta ga pripravili Občina Prevalje in skupina rekreativcev. Zmagala je ekipa direktorjev, ki je v finalu premagala novinarje. Poleg omenjenih so sodelovali še skupina duhovnikov, moštvo odvetniške družbe Čeferin in vladno-parlamentarna ekipa z ministrom Zverom na čelu.

Avtor fotografije: Boris Vugrinec, Večer

Igrali smo kot, da gre za najpomembnejšo postransko stvar na svetu

Vesna Pevec Matijevič

Aktualno lokalno - obnavljamo energijo

Če ne drugje, coprnico gotovo srečaš na Slivnici

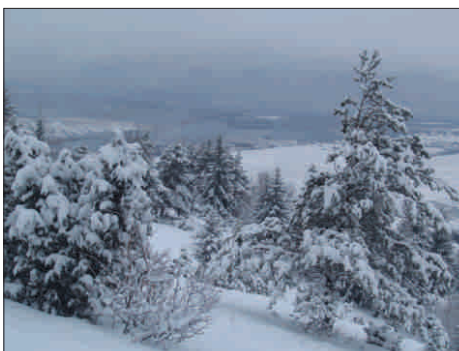
Za pustni teden se vsako leto mesto Cerknica spremeni v Butale in postane prestolnica pravljčnih bitij, ki oživijo. Dan čarovnic je premakljiv butalski državni praznik, je na pustno nedeljo in dela prost. Zato je to pravi čas za obisk najbolj coprniške gore v Sloveniji, to je seveda Slivnica. Gora se dviguje nad Notranjsko, slikovito deželno Martina Krpana, bloških smučarjev, deželno gozdov, medvedov in polhrije. Po zunanji podobi je prijazna gora, vendar je baje polna zlobe in hudobije. Vzrok vsem nesrečam so bile čaravnice, ki so prebivale v jami tik pod vrhom Slivnice. Po starem ljudskem izročilu so ob slabem vremenu iz jame začeli prihajati nevihta, strele in toča, ki so jih so skuhale prav čaravnice. Med 15. in 18. s toletjems eč arovnicen isoz birale samo na Slivnici, ampak tudi drugod po Sloveniji. V naših krajih je v tem času končalo na grmadah okoli 1000 čarovnic. Ena izmed prvih je bila čarovništva obtožena Veronika Deseniška. Čeprav je bila na sodišču oproščena, jo je dal njen tožitelj celjski grof zažgati na grmadi. V letošnjem pustnem času smo se v društvu metalurških inženirjev in tehnikov z Jesenic odločili, da osvojimo Slivnico in se poveselimo s pravljčnimi bitji v Butalah. Najbolj običajen pristop na Slivnico je iz Cerknice. Začetek markirane poti je blizu tovarne pohišstva Brest. Prijetna pot skozi borov gozd nas je kmalu pripeljala na Debeli vrh (958 m). Znašli smo se na odprtem pašniku, pokritem z novozapadlim snegom, okoli 15 cm ga je

bilo. Zaradi slabšega vremena smo bili prikrajšani za enkratne poglede, ki ob lepem vremenu segajo vse do Julijskih Alp. Sledil je še rahel vzpon do Doma na Slivnici, od koder smo kljub delni megli videli celotno Cerkniško polje z jezerom. V domu naj bi se okrepečali s coprniško čorbo, vendar so nam čaravnice pričarale kar nedeljsko kosilo, žejo pa smo pogasili s slivniškim čajem. Po okrepečilu je sledil obvezen obisk čarovniške jame, ki je le pet minut hoje oddaljena od doma. Skoraj vsi smo vstopili v coprniško domovanje, kjer nas je pred vhodom pozdravila mama coprnica, izpod stropa pa so visele male coprnice. Obiskali smo tudi vrh, vendar je ves zaraščen z drevjem, seveda zato tudi brez posebnega razgleda. Za celotno hojo iz Cerknice na vrh Slivnice (1114 m) smo porabili uro in pol. Vrnili smo se do doma in občudovali Cerkniško jezero, ki je bilo v Valvazorjevemč asur azglašenoz ae no največjih naravnih čudes tedanjega sveta. Na Cerkniško polje priteka po površju potok Cerkniščica, ob močnem deževju pa se na polje iztekajo vse vode, ki jih požiralnikii nj amen aenkratn em orejo sprejeti. Dve tretjini jezerskega dna sta geološko vododržni, ena tretjina je porozna in luknjičasta. Površina jezera ob močnem deževju lahko doseže do 24 km², najmanj seveda v sušnem obdobju, samo 30 ha. Najdaljša podzemna pot gre z dna jezera do izvirov pri Bistri na robu Ljubljanskega barja. Drugi del odteka na Planinsko polje, tretji pa pride za kratek čas na dan v bližnjem Rakovem Škocjanu.

Obstaja tudi ljudska pravljica o nastanku jezera. Davno je tam, kjer je danes jezero, ležala vas. V adventnem času so vaščani v vasi plesali in se zabavali pozno v noč. Pojavil se je mož z dolgo brado, čistiljive starosti in jih opomnil, da je adventni čas in naj nehajo plesati, sicer se bo zgodila nesreča. Vendar vaščani niso upoštevali priporočil starca in so se še naprej zabavali. Tedaj se je odmašil veliki sod, ki je stal v vasi in jo celo poplaval. Tako je nastalo Cerkniško jezero, v katerem živi zmaj in od koder v sušnem obdobju vedno znova izginja voda. Cerkniškega zmaya lahko opazimo na marsikaterem hišnem portalu v Cerknici in bližnjih vaseh. V vasi DolenjeJ ezeroj ep rig ostiščuJ ezerski hram v muzeju na ogled maketa Cerkniškega jezera. Prikazano je polnjenje in presihanje jezera, kot se v resnici dogaja v naravi.

Sledil je spust v dolino, saj naj bi se ob 12.32 udeležili pustnega rajanja po ulicah Cerknice. V karnevalu so sodelovali polhi s hudičem, ščuka velikanka, hribci, Martin Krpan, zmaj Jezerko, butalski jež in seveda coprniška mati Uršula. Vse dogajanje je seveda nadzorovala butalska policija. Verjetno smo se vsi dobro počutili v Butalah, med pravljčnimi bitji, saj so pravljice najlepša stvar v našem življenju in vanje je vredno verjeti.

Tone Kelbl, delovodja v vroči jeklarni Acronija

Zimski pogled na Cerkniško polje

"Zmajevit" prihod v pustno Cerknico

Kje ste pustile metle, ljubke coprnice?

Fotografije: Tone Kelbl

Aktualno lokalno - skrbimo za zdravje

Panika na Koroškem

Kot ste zasledili v raznih medijih, je v začetku februarja na Koroškem zavlada prava panika. Obvestilo na lokalnem radiu, da naj se vsi, ki so v soboto, 2. februarja, pustovali v lokalu Rožmarin na Ravnah, oglasijo v zdravstvenem domu zaradi preventivne zaščite pred bakterijo meningokok, je nalletelo na izjemen odmev. V lokalu je namreč s prijatelji pustovalo tudi dekle, ki je zbolelo za meningokoknim meningitisom. Bakterija meningokok v Sloveniji povzroča posamezne primere obolelosti, v primeru neustreznega zdravljenja pa se konča s smrtjo. Zaradi nevarnosti okužbe s to bakterijo so na Ravnah na Koroškem antibiotik predpisali okoli 1000 ljudem.

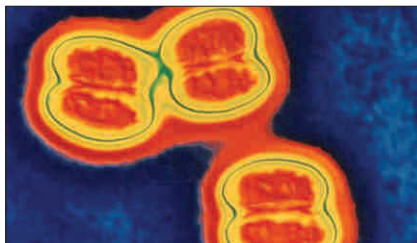
Meningokokne okužbe

Neisseria meningitidis ali meningokok je bakterija, ki povzroča različna vnetja oziroma obolenja. Obolijo lahko vse starostne skupine, dojenčki, mladostniki in odrasli. Obolenja se lahko kažejo kot okužbe dihal, vnetje žrela, pljučnica, vnetje oči ali sečnih poti. Bakterija pa se lahko iz nosno-žrelnega prostora širi po

krvi do organov in povzroči sepso. Ob prestopu možganskožilne bariere se lahko pojavi nevarno vnetje možganskih ovojnic - meningokokni meningitis, z zelo hitrim potekom in s smrtnostjo 7 do 10 %.

Način prenosa: Vir okužbe je vedno človek. Okužbol ahkop renašaz drava oseba, ki je nosilec te bakterije, ali pa bolna oseba. Ocenjuje se, da je meningokok naseljen v nosno-žrelnem prostoru pri 54 0 % populacije ter ne povzroča simptomov. Prenaša se z neposrednim tesnim stikom, s kapljicami izločkov iz ust ali nosu okužene osebe, pri objemanju in poljubljanju, s stikom z bolnikom. Bolniki so najbolj kužne tri dni pred izbruhom bolezni in še dan po antibiotičnem zdravljenju.

Okužba najbolj ogroža tiste, ki so v tesnem stiku z obolelo osebo (npr. bivanje in spanje v istem prostoru): ožje družinske člane, sošolce v razredu, vojake ...

Inkubacijska doba - to je čas od okužbe do pojava bolezenskih znakov - je 24 0 dni, običajno 3-4 dni.

Klinična slika meningokoknega meningitisa:

Potek bolezni je zelo hiter. Bolezen se začne nenadno, s predhodnim prehladom ali brez njega, z zelo povišano telesno temperaturo, mrzlico, glavobolom, ki je vse hujši, s slabostjo in z bruhanjem. Bolniki so hudo prizadeti, postanejo nemirni, razdražljivi, zmedeni in zaspani. Zelo je prizadet krvožilni sistem, pojavijo se lahko tudi značilni izpuščaji po koži in sluznicah (petehije).

Zdravljenje okužb:

Meningokokne okužbe zdravimo z ustreznimi antibiotiki, v primeru sepse in meningitisa se izvaja tudi drugo podporno zdravljenje.

Preprečevanje širjenja meningokoknih okužb:

Osebam, ki so bile v tesnem stiku z obolelo osebo, se daje preventivni odmerek ustreznega antibiotika - kemoprofilaksa.

Metka Horvat, dr. med., spec. higijene, Zavod za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem

Aktualno lokalno - uživamo v glasbi

V soboto, 16. 2. 2008, je bil v Veliki dvorani glasbenega doma na Ravnah koncert Koroškega Brass banda (KBB).

Ustanovljen je bil leta 2006. Sestavlja ga osem članov, od katerih ima večina akademsko glasbeno izobrazbo. Dva člana sta še dijaka in bosta študij nadaljevala na akademiji za glasbo. Repertoar ansambla je zelo obširen in raznolik. Poleg klasike so v programu vedno slovenska narodna glasba, zabavna glasba in tudi jazz. Brass band veliko nastopa po Sloveniji in tudi v tujini, koncertirali so tudi na avstrijskem konzulatu, lani pa so kot gostje nastopili tudi na »Saboru trubača« v srbski Guči.

Špikova stran

Zdaj začenjamo drugače,
za jeklarstvo čez in čez.
Bomo boljši, če bo mogoče,
bo še kar »tažlehten« vmes.

Zdaj zaorali novo smo ledino,
odslej naprej v nove zmage!
Delo, žulji, vedno so edino,
mokra rit in potne srage.

Prej sem pisal bolj lokalno.
Bilo je lažje, to vam rečem,
zdaj bo treba bolj globalno.
In kaj, če kdaj se tu opečem?

Ampak iz dneva v dan je bolje,
je vse več svetlobe, kadar vstajam.

In sem vedno dobre volje,
ko v mraku okrog pohajam.

Če zjutraj kdo ušesa para,
je bolje, da te ptič pozdravi,
kot kdo, ki te ne mara,
in sladke puhlice ti pravi.

Ljudje različni smo že po naravi.
Eni tihi, drugi smo bolj glasni,
ravna pač vsak po svoji glavi,
a potem so eni pujsi, drugi krasni.

Moti le, da vse se posplošuje.
Se vidi, kdo je komu všeč.
Včasih se na dobro pljuje,
čeprav naredijo še preveč.

V odnosih med nami – to je znano,
pride do težav, kot že na veke.
A vsaj napake naj priznamo!
Lažje bo šlo čez vse prepreke.

In kam težavam zbrišem jaz
najrajši?
Ja, v hribe, jasno, in v naravo!
Tam sem vesel in menda sem
videti mlajši?
Ali pa ohranjam bistro glavo.

Prihaja čas za to, tako vam pravim.
Za sprehode, športe vseh oblik.
Jaz na klanec, hribe spravim,
pa še vas povabim!

Modrujemo

- Tri stvari so nam ostale iz raja: zvezde, cvetlice in otroci.
- Biti pripravljen je veliko, znati čakati, je še več, toda izkoristiti pravi trenutek, je vse.
- Zadovoljstvo je tisti trenutek, ki traja med dvema nezadovoljstvoma.

Dante Alighieri

Arthur SCHNITZLER

Agatha CHRISTIE

Možganski križkraž

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	AKVARIJSKA RIBICA	SLOVENSKI PISATELJ	JUNAK VITEŠKIH ROMANOV	RUSKI SLIKAR (ILJA)	TROPSKI SADEŽ	CATHERINE DENEUVE	ESTONEC	IZRODEK	ČLANICA TABORNIŠ- KE ORGA- NIZACIJE	SLOVENSKI SKLADATELJ (BOJAN)		NESPAMET, NEUMNOST	ROBERT REDFORD	LASTOVKI PODOBNA AZIJSKA PTICA	OBRI	ŠPORTNI ČOLN
KRAJ PRI LJUTOMERU											ZAČETNIK DINASTIJE ARSAKIDOV OTON GLIHA					
NASELJE PRI KOMENDI																
RUSKA LUKA OB ČRNEM MORJU						TRINIDAD IN ... GR. MUZA LJUBEZEN. POEZIJE							LAJANJE SODOBNIK KELTOV			
KRAJ PRI SPODNJI IDRIJI						AM. IGRALEC CRUISE ARISTOTE- LES					PAPEŽEVA KRONA IT. PESNIK (UMBERTO)					
OTOK OB SARDINIJI								RISALNO PERO KRISTUSOV UČENEC								
STVAR, PREDMET, REČ				KOBILICA SELIVKA								KRAJ PRI LJUBLJANI ZAHODNO- GERMANSKO PLEME			DELAVEC, KI KOPIRA	ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE V INDIJI
KLEMEN LAVRIČ			POLŽI IZ INDIJSKEGA OCEANA	ODISEJEVA DOMOVINA	INDIJSKI ŠOTOR REŽISER FILIP ROBAR					LESENA ZGRADBA TV VODITE- LJICA (ŽNIDARŠIČ)						
JAPONSKI NAČIN SAMOOB- RAMBE							SVETOVNO MORJE PETER SELERS						AFRIŠKI PTIČ ŽENSKO POKRIVALO			
	ŠODO JAPONSKA NABIRALKA BISEROV					REJEC PSOV ŽENSKO IME					OZKA DOLINA NIZJA LESNATA RASTLINA					
GOJITELJ VODNIH ŽIVALI V AKVARIJU									ESKIMSKA KOČA DANIEL IVERNEL						IVAN NAPOTNIK ORIANA FALLACI	
PLEMIŠKI NASLOV V FRANCIJI IN ANGLIJI							LASTNOST ODKRITEGA ČLOVEKA									
ROMAN CLAUDA ANETA							IRSKO- AMERIŠKI IGRALEC NEESON					VNETNI MEHURČEK NA JEZIKU				